

Landskap: Småland Upptecknat av: Siri Eldén
 Härad: Västbo Adress: Värnamo
 Socken: Torskinge Berättat av:
 Uppteckningsår: 1941. Född år i

Jälvbiografi (forts. fr. M. 7897.)		
Födelsedag o. namnsdag.	s. 1-12.	H. G. 19
Poesialbum.	s. 3-7.	
Lekar.	s. 12-14	H. G. 2
Utdrag ur testamente.	s. 15-22.	
Manuskript av bok: "Moraliska föreläsningar".	s. 23-27.	
Den 6 nov.	s. 27.	
Julgränser, m. m.	s. 27.	H. G. 17
Julgränser.	s. 29.	L. u. F. 34
Köttelar, m. fl. lekar.	s. 31-33.	H. G. 2
Inövoffor.	s. 33.	
Julserier.	s. 34-39.	L. u. F. 34
Glätter (även foto)	s. 42.	
Utgång.	s. 46.	L. u. F. 31.
Utdrag ur bok om Torskinge.	s. 48.	

ACC. N:R. M. 7973.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Pilzenberg, härtammade från en
mycket rik och mäktig, ätt
vilken 1580 inkom i vårt land
från Tyrolen der den spåras ända
ned till 1200 talit. —

Cpt. Dokt. och Kontrakts/prosten
J. G. Hagens. Dan Byrdig hembyggd
— Stård. Korsboda Pastorat

ACC. N:R. M. 7973:1

Landskap: Småland

Upptecknat av: Siri Eldén

Härad: Västbo

Adress: Västbo

Socken: Torsås

Berättat av:

Uppteckningsår: 1941

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21. 11. 19

På födelsedagen och namnsdagar
band vi och kunde göra de mest
konstruktiva bundna buketter af
vårtidens blommor, alla sorts blommor
vara bundna tillsammans, till en
buket en alldeles rund bukett af
svartt papper omkränkt som
en spets omkränkt hela bukett, det
kunde stå ända till 20 sådana buketter
på födelsedagen namnsdagsbordet, det var
vårtidens sed att man placerade
alla blommorna på samma bord.
Sedan på kvällen räddades ur alla
alla buketter.

Skriv endast på denna sida!

2/

ACC. NR. M. 7973: 2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Så gaf vi varandra "märken"
 En så söt blomsterkort, med en
 liten vers på baksidan ett blyespråk
 Friskildt kommer jag ihåg ett
 sådant namnsdagsmärke, som
 min mor fick på Wilhelmina
 dagen en gång af Lotten i Varne
 Det var målat med stora —

Löjtnans hjärtan på en liten
 vers med förgätmig-j; och så hade
 Lotten skärf skrivit

Så pirar du både färg och
 blatt Det väntar
 af hjärtat g. e. s.

En liten gåva jag dig bringa
 Ann liten är och ringa

3/

ACC. N:R. M. 7973:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Se följare om brustit ditt dräng,
allt om minnen ren är sinne
Så ringa liden, långtan
uti en läng,
dypt mot solen ditt sinne.
"Märket" Symboliserade väsen.

I slutet af 1800-talet var det mycket
vanligt att vi alla flickvännen
hade "poesialbum". Var man
gästade. Hade man poesialbumet
med, alltså fick man presa, som
"skrivna" skärf följande, eller
alltså tryckt af andra presalamm och
dåtidens poeter.

Världen hoppas ej uppå
Ty hon ingen trygghet gives
Låt ditt hopp till Herren stå
Då du trygg och salig bliver.

Fyllnys 17/5 1904

Din far.

min bror Daniel Skref Andersson

Liv ej för världens villa
och vandra ej i fläda
Det gör ditt hjärta illa
och du är bättre varda
din tunga bror J. F. E. M. P.

De flytts vi, i dag som i går,
men Herren är samme förbliver
han jemne, din stig
och pine är dig
den fröjd som alena han giver
sin tingque vor Erland.

Om rätt du tänker var du i Kärlek vill
trod skönt en Arvint fram q. tiden -
Närjas.
Det är en skönd som undan komman-
burgas
Ty den vor ofrighetens rike till.
sin tingque vor Otch.

6/
Må du stå med blotta blara
Så sorgfria mot himmelns uppr,
Och lyftens seglare fara
med nyckfulla vindens lopp.

Skedingsnäs d. 2. 2. 1800

Din Kusin Anna Timmerberg

Hör Gud han för dig utsett har
Det måste ske — Det skall så komma
Det skall och till din vilfärd komma
I för sig skifta en erfara!

Skedingsnäs d. 1/ 1800

Din Kusin David Timmerberg

Eller
Det minnet af en far
Sig någon glädje giver. Slöm aldrig den
Som dessa rader skriver

Många flickor i din bar
Binos dig myrtenkransen,
Dansa medan du det får
Snart är du medansan.

Jäst! Rys dit väiser, det oräddiga
och många många för kunde man
titta upp! Födelsdagstoft,
hade man även den tiden
Hur glad blev jag i julen 1898. då jag
fick en födelsdagstoft af min
Märta Villner. Amine,
Presialbrevet fick jag af min
bror Axel!

Födelsdagarna, firades all symbolis-
erades, vilken tid på året, som
födelsdagen firades (jätt iu)

Min mors födelsedag, inträffade
 eller firades, d. 2. December. och
 Om var alltid och intet betonad
 det brann och alltid brann i kring
 och vi mina fyra bröder och jag var
 redan kl. 6 på morgnen uppe
 och var med i en med Haggström
 och födelsedagskrans bakades
 och till en färdskild för morgn-
 kappat och så en för Haggström
 Lönare; och det var ofta en liten
 förs, som vi skåpa hade skrivit
 att kunde vara små tapet med
 bibelspråk på. En födelsedag min
 jag skild var min lilla mor
 blev så glad över en lampa som min
 älska bror Daniel, gaf. och han
 Hjög Cla

Jag har en bampa att framvisa
Den är från Aina och Mäa.
Så lämnad, och gratulerade ^{med} vi ^{från}
allpresenter, och så ^{tyngs} en lustig
en pralin eller pralinörer
och ännu pralinörer!

Julekvällen var vackert, då på den
tiden redan sårdigt, så den
dag var björns allra förre af
alla de dag! och så talades mycket
om den ständande julen, en sed
som jag tycker var så vacker och som
jag gärna vill tåka upp. min.

0. För Kyrste Kyrste alltså min
mor och far hade för maten, och
vi barn fick alltså de där
vi låst för att maten ska gå.
Fick Kyrste maten och pappa för maten

10/

ACC. N.R. : M 7973:10.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

blommorna på min mors främlings-
 stia de levande för mitt minne
 det var små vita norrmannablommor
 kallade någon gång och de benämndes
 även legerblommor, men det var
 små små vita krisantemer. och det var
 riktiga små klasor med blommor och
 de var så söta. de stod alltid på min
 mors främlingsbord, och även
 på Anna Clagers. I den dessa blommor
 på bordet! mitt särskildt en
 sömlång som min mor fick
 af Fru Regina Gjengren, Gjengrens
 den lilla tapta med en Kristusbild
 på, och den stod på den!
 Se jag är här igen alla dagar
 intill ständens ände!
 och de orden har styrkt och

!tettllyggpu ebahae llyll

11

ACC. N.R. : M 1073 : 11.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

givet Brast, i hvars många
skriftningar både i glänsa och sorg.

Min Fars födelsdag firades d. 31 maj
Och var det alla bärblommor på
födelsdagstbordet, och nästan
alltid jult och dagarna "likt"
braxen, och det var alltid en
stor hälsning, det kunde fångas
stora larm med braxen, och då
var det alltid i rikligt braxen
tema att med god gräddas med
pepparrot och ättille. Ännu morbror
lyhörs ofta i nästan regelbundet
den dagen!
och så kunde, som förut nämnts
alla födelsdagstbordet, på en
utmanorfullt vackert sätt vara

12/

ACC. NR. M. 7973:12.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

prytt med små och stora buketter
 placerade i gamla vaser & Bannor.
 Så gjorde lilar ute i det fria —
 Kustade ring. Sporde gräset;
 Det var alltid många dunster
 smulade på fjällmedgan
 och ungdomarna var med lila
 mycke om om. Det var någon äldre
 som pyttde det!
 En fullt slutt där jag var Kommer
 in. — — —
 Blåa vattnet i Klara
 Råttan det fryser —
 & du ska hela jag ska vattna
 och du ska vara
 för lila vatten friga
 så gill man kan å fä,
 och sedan skusade om —

19/
Bära i brudstol.

Var mycket riktigt, man skulle vara
två, och var och en grejer om sin
vänstra handled, med den högra
handen, så ser man sedan hur man
grejer med de vänstra handlederna med
4 händer tillsammans, så ska den 3. öga
sätta sig på stolen, man kan så
bära om den som sitter på en bänk
så tung.

Om man var många samlade när
man hälsade eller tog afsked
och när man räkte över andra
händer, hur det många händer
de var i kors, så var skade
det om förlofning eller
bröllop, det när man nog
ofta är, så när det bröllop om förlofning

Händerna Röras —

inläsa skatt. —

Var nersörligt, man stog två och två
med tåspetsarna mot varandra
och så höll varandras händer bakåt
höjer så långt man kunde och
så stänga rummet så fort man
orkade.

So följde man skatt!

Två och två bände ryggen åt
varandra, så krökte om varandras
armar, så var det så lätt att lyfta
varandra för ryggen —

15/
Utdrag ur ett testamente
Skrivet af
Frökeninnan
Anna Eleonora Villnerberg.

Utom hvad jag särskildt
förordnadt under denna dag
förklarar jag härmed min
vilja vara att enär den högste
Guden behagar mig nådaukälla,
Skall såsom följande miss från
Wallerstad gäldas 1 stor
Silverkanna, 5 par Silverbägarer,
1 russin matskedar, 1 stösked,
1 förlågsked, som är i skänken,
1 min Kammare, Vagguret i
min Sängkammare,
Bakelskåpet, de guba-

16/
Stolarna i salen,
Pallgardinerna eldstyppar och
tänger så många som finnes,
i inmurad kittel en dito
Bränninskanna med kattsack
pipar, de kokkärl som är i
bruk i köket, smedjor med
Berskaper, & i lös Brännins-
kanna, alla i bruk varande
Bruggkärl 4 Kor, 2 par Oxar,
allt såsom inventarium.
Derutom skall Herr
Frelsekommissarien erhålla
och på gälden, vid min
döds timma varande matvaror
och spannmål min Säng,
besträende af 1 Bårster 1 Adinbädd
& Örngatt, 3 par strampslar och

och tället, brarenat
Herr Fideicommissarium utbetalar
medanvända dubbla läner,
kostnader min begravning
anständigt, som sker i Haida
och låter föra min andelösa
likamen till Altorp i Skåne,
störst min i lifstiden
hjälskige man herr Fogman
Baron Lilienberg och Herr
Öfverste Rjytmanen Lilienberg
äro begravna vid Vilka jag vill
vara.

Herr Främriken David Lilienberg
skall behålla den anköriges,
Säng, hans Fader mytjat,
1 madrass, dyna, 3 par
hamptakar och täcken.

Gårds allstalldrängen samt
pigorna skola det året jing
oftider på dubbel lön. Om Herr
Fideikommissarien utbetalar, och
hädengårds pigan Catharina
Orrrutor i Bo. Fin färg och
Bäckstuppen Fällan vid Bratorpet
i sin lifstid, hvilket Herr
Fideikommissarien låter henne
bruka och gårdsgårdarna
underhålla.

Herr Commisarien Brinkz skall
erhålla sin Säng med 3 par
kramplattan 3 handklappar,
bord och stol samt det honom
tillhöriga föderat med skeel
Brus och gaffel som är i mitt
hus. Jungfru Wälsberg skall i

19

ACC. N:R. M. 7973:19.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sitt lifstid behålla torpet -
 Arneberg under Wänerstad.
 Sängkläder och Wägar i hennes
 Kammar, 3 par Hampväpstatkan,
 1 Hampväps och 1 plångarsduk.
 9 servetter till varje duk 3 -
 handukar, 4 brunmalade
 stolar, bord och Kontant, som
 respektive Brorsiska och
 Spariska familjerna bestida
 $\frac{1}{2}$ till sin familj R 50
 Bli Mademoiselle Svanebeck i mitt
 hus till min död skall hon -
 utom den dubbla lön för
 fullkommissarien utbetalar,
 erhålla 1 läft 1 Hampväps och
 1 plångarsduk, 6 servetter af
 varje sort 9 handukar och

20

ACC. N:R. M. 7973:20.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

M. 7973:21.

16-32.

Ärda Ryrka Wagguret i
förmaket samt 16, 32.
Willstad och Hånger Ryrkor

hvar .. 16, 32. 33-16

Hånger och Willstad fattige

hvarje 8 48 8-16.

Ärda fattige 8-16

Herr Ryrkarens

Ärda likstol 100

Commissarien 16, 32

Släktarna i Ärda, Hånger

Willstad hvar 3 9

Pricksallt, Summa 259, 32.

Näsbyholm den 14 februari 1809.

A. G. Villenberg
att förstämde Testamente är efter =

Stäbälborna
i
Villenberg
författat m.
egenhändigt
tyga
tecken

itz

B, J. S. Thal.
145)

och en likallan
omnämnda
u. med
på botten

29/
ACC. N:R. M. 7973:22.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jungen får betala ägaren till
Aurina ^{Rand} Jörans efter min död.
År 1733. B. O. Samt förläggskaden 5
matskedar finnes på
Schedus snäs Åren A. S. R.
Barnes & Rorhan finnes År.

47 /
ACC. N.R. M. 7973. 23.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

I min ego finnes en bok, som
gått i arv sedan långt tillbaka

Professor C. F. Serrits.

Moraliska föreläsningar
(översatta från tyskan)

trykt hos Johan Erv Carlsson 1873.

(på förläggarens beaktande)
mycket gammal stil!

Så första bladet står med gammal stil.

Denna boken, derse förmåttiga
uppskrifter äro mig givna af
Min Närmaste Tant

Från Presidenten Herr Silfversparre.
J. Fredriksson Frömmen Maria Wierberg

25/
Månsund, och gjerda förstånd och
förmåga - Guds gifte dig ett
godt samvete i alla dina lifs-
dagar, då lever du ett lyckligt lif
och lycklig nådans äro.
Liana Hillenbergs.

Enna bok innehåller mycket som
är nytt och intressant att läsa
härskeregler, omson för vår väns m.
ett uter utdrag.

Medlem. Värre enorm mi. Kunne
upphålla vår hälsa och hjälpa henne
till rätt, om hon var Månsund.
Äro ej mycket skärmt ett upptäcka
vi. Här den af erfarenheten, af
uppmärksamheten på oss skärmt
och andra. Pröfva, Liger Byrsk =

26/

ACC. NR. M. 7973:26.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hvar dinom Kropp Sundt är;
och se hvar honom osundt är:

Det gif honom ikke.

Vi: Utsäpar ikke så Mycket af
Skicklige Läkare, som fast mer
af et upmärksamt förnuft, låta
undvätta oss, at Mätlighet, i mat,
i dryck, i nöjen, at arbetsambet
och Kropps-rörelser, at herraväld
öfver våra Stormande Sinnesböjor,
at et gladt et sorgfritt hjärta
och en mätelig brilla efter våra
görumål öro den hälsade den
bästa näring för hälsan.

Mycket vor att skriva om dessa
regler för vår hälsa och oss förkonster
och botande för sjukdomar —

27
ACC. N.R. M. 7973:27.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

På Gustaf Adolfs Dag den 6 nov.
Och var det alltid sed att min
mor på morgonen den dagen
läste Gustaf Adolfs fältpsalm
Fröjd äras ej, den lilla hop! Vi skulle
då alltid vara samlade, och det
stai beaktat och klart för mitt
minne i dag på Gustaf Adolfs Dag
Som då — — — — —

Den första julkavsfotter jag minnes
i mitt barndoms hem var från
en stor-trädskump ganska hög och
tillräckligt i hanterna den var endast
gjord förs med lyxa ej hyflad.
Med jag minns Johan i Perstorp
hade gjort den g. hantig, uppåt var
den ett höj med häst i mitten, den var =

d. c. 17

L. U. F. 34

gord af Björkträd. Sedan blev det
Mors pot, två träd som lades i kors
med häst i mitten, men jurgans pot
som var i en enda "klump" var den
triffigaste och bästa på den pot
störst grannstäckigt, och den var
så vacker på sitt enkla och lätt-
vinniga sätt som den var tillfreds.
Den var ej målad, grann skulle vara
stor och "gläns", så man var sig barm
och glittrig emellan grannarna.
De ästa guskarne jag minner var som en
viral stälträd, man "kvämd" i grenen
och en blyklump som tyngde ner
grann till ljuset stod rätt ripp.
Man ljus städigt och bär i grann
och inte drappade mycket. Man
glad, för att betjorde ^{det} blycka-

29

ACC. NR. M. 7973:29.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

och inga förändringar för kommande
nya år.

26.8.17
20.7.34

glansen höggis alltid sönder innan
den helt försvann.

Särskild i tröstninge Arkiv var
det brukligt med juldukas i Taket
sånarje. Mäst på 1800 talet och början
af 1900 talet, men brukas nog ännu
en stor linneduk fram i Taket
eller i durs mitt oftast fäst med
ett grant apple i bage hörn
och ännu i mitten på Arkiv är
rätt bäst. Sedan jag var i
Mågat af El. hem där de alltid
hade det. Kronor och stjarnor
af halm har till min förtjusning
setts att just halmkronor och stjarnor
äro enklare af halm än börjat.

30/

ACC. N:R. M. 7973:30.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Komma i bruk igen, stjärnor med
~~här~~ botten af trä och sedan bakst
mönster af halm i kring. Så kan
man fylla den med äpplen och
rötter. Finns även plats för ljus
i mitten kan skäras i bakken
halkkrona, men kan bara lite
litet komma i den för jag tycker
det är bakrast även julkärl som
alltid hänger på sin gifna plats
julkärl som ska hänga på ryggen
har även den sin gifna plats, den
halvpyramiden (stjärna) som står
på botten med äpplen och rötter
och ljus i stället på sin plats.
Gillan brukar vi sätta upp
alltid dag för julnatt i vår
hall och matsal. en del som

31

ACC. NR. M. 7973:31.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Minn var också bade från ditt
 barndoms hem Fräsköping Färtingöarna
 har nog fört i minnustänkningen
 något berättat om det.
 Jössade nöter var ett blån de lönjaste
 vi gjorde varje Kväll hela julen —
 det var på många sätt. Säljande
 är nog mycket gammalt.
 Jag nöter på en bricka.
 Jag vill bli minn fricka
 hur många är?

nöter i en stubbe.
 jag vill bli din gubbe
 hur många är?
 så skulle det då vara så många
 nöter som är, när man jössade.
 En gammal lek. var att säga =

32/

ACC. NR. M. 7973:32.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

²
 Räf af nätter: man lade först
 en rad nätter till kropp. och
 så fram- och bakfötter, så stans och
 vunnid, det kunde man bara många
 samlade rundt ett bord och lägga sig
 och ha så tröskigt tar och en bra till
 räf så var det. Den som fick den
 vackraste (det gull också bra till ^{ett} Mållon)
 Så satte vi två tändsticker i
 tändstikslådan, man arar ut den
 lite och sätter den fast, 2 tändsticker
 mellan lådan och fodralet, man skulle
 då tänka på den man hade här. och
 så sig skälf, så tände man på tändstickorna
 "luta de" eller höjde de då sig åt
 varandra. så blev det dem de put
 varandra! man kan även tända på
 de stickorna och tänka på några andra =
 (Här Hansie tecknat upp det först) *

En lilla lite lever än!
 man tog en vanlig "springad" lurnstikka.
 och tände på sig den brän lite. och så
 satt man många i en ring. så tog
 man då stikkar, när lögan var utbläst
 och så länge den glödde gick den
 fort, fort, från den en till den andra
 så, En man lita lever än, lite
 lever än: och den kunde glöda i
 ett öändliga, mycket riktigt
 så hade snöovfflor, gjorde vi mycket
 vid julen: alldeles nyfallen
 snö jag tänker mig att den min
 barndomshinter stora snöflingor som
 stora ulltassar, så vi spades i
 god mjölk eller lite gräddmjölk,
 mjölkbrutenjör, till en smet så
 att ringlade sig för vispna så

ut i den nyssna snön, och både
i ~~små~~ stora slavar af den gamla
vita snön i bäddrummet och på smöja
det upphittade bäddrummet, och lägga på
af denna smöja de blek fräsiga och
goda som de härligaste gräddor.
Den gamla traditionen med snöbäddar
finnes nog kvar ännu. Passar utmärkt
i Kristi.

I resten har vi i det hem samma
aktat i julsången som för
föräldrahemmet, Söndagsnäs.
t. e. x. har man nu, som för flera
generationer tillbaka. De skall
^(samlad) alla glädans folk daga i grytan
vara bönor. Korf i skinka
lyfta ett par stier: Ost flera sorts
vred limpasta mjölk förut besmunt,

35

ACC. N:R.

M.

7973:35

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vänbröd. I glas brännvin. julöl -
 Sedan på kvällen (julkvällen?)
 äro alla inbjudna att äta i
 matsalen med. -
 Då är det lutpisk & gröt, Skinka
 & sterc, surts sylta, julgrans -
 tändning, julkalappar till alla
 barnen. För en eller flera
 lekaker, och alltid någon nyttig
 sak. Det samma sedan på Fyllerud
 & min barnstom, där jag nog fört
 teknat upp.

julkalpputdelningen är alltid
 före gröt och fisk, och där rimmas
 det till grätor, med både gamla
 och nya rim, ett gammalt rim
 som jag kommer ihåg alla
 jular till på ena

Denna gröten är bakad i en gryta
 och vitt i ett skåp.
 måtte vi alla få leva och vara
 När vänta jul —
 Påskid julkransor bränna
 alla kullar. Var att
 försöka alla för julen torra och
 fins jularell af björk —
 än i denna dag, går det i de
 gamla spåren, jultomte är det
 alltid också på skedungsnäs
 sedan är att tomten skall
 visa sig i fönstret, en stund
 innan han kommer in —
 julgransgranulaten gömmer sig
 i, sedan är det förberedelse
 till julottan, är det snö så är
 det flur ständor nu som gör,

en ny sed, som är mycket bättre
 och som endast brukats, de snaste ären
 är att på julkvällen, en lyckta
 Tänds Alla familjerna och
 brinner på tändstickor på gator.
 Om ser ut som en vanlig gammal
 gatulykta på en järnstång, ^{ungefär 1 meter hög} med
 små svarta kors på glasen. är så
 enkelt och ser så stämningsfullt
 och nögtidigt ut. När den står och lyser
 i den vita snön, så ser det som en
 hälsa af att vi har den ibland oss vi
 våra hälsöngarna, det har berättats
 mig långt sen barndomen, att den
 gång vi gick till våra föräldras gravar
 så tändes de upp, och det att vi
 har varit hos dem, då som jag följt
tro och har ibland en hälsa af att

38

ACC. N:R. M. 7973:38.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

de äro nu när i vår omgivning
och beder för oss. —
och just detta, att den lilla lykta
brinner vid gravarna önn piloten ger
en så tillfredsställande känsla.

Försheda Torslinge och Bredeby
är ett pastorat med Försheda som
moderförsamling, från alla tre
församlingarna, ligger gårdar som
lyder och hör till Schiedungens
Tidokommis. Österbergska
familjerna är i Försheda, men även
i Torslinge och Bredeby ligger några
en några balsamerade under ett
under palat ska göra mig ännu mera
inverkan om det. och upptäcka vidare
om!

Annandagjub då samlas vi alla
 stäkttinget på Schudungs näs, som
 som vi alltid har gjort. Den generationen
 tillbaka, och är alltid lika nytt och
 stämningfullt, och man är sjukdom
 eller värdhetsförhållande blivit
 minnas att komma är nästan som
 en jultid. Då samlas vi upp på stora
 salongen, brödet brinner i två
 mycket mycket gamla Rulagnar,
 smakar och ibland mer i förmaket
 bland alla gamla prästerna och
 familjefästerna. Vackra pastetter
 i smörbrotter och peruker. och
 man har den känslan att tiden
 har stått still och det är nu
 som då. — — — — —

40/

ACC. NR. M. 7973:40.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När jag nu nämner gamla "paträtt"
 så har jag många mycket gamla
 fotografier, med baktra gamla
 Aräsktär och både baktra och underliga
 frisyren. Min mors all paträtt
 alla fotografier. Samling. Bra
 liksom att det är en skrin
 namn på dem, en del så gamla
 att det ej ens står fotografier
 namn på, på en del står fotografier
 namn på, ibland på mellansågar
 tog min mor fram alla gamla
 fotografier en hel del, och vi
 hade fullt på dem och det var
 alltid en så rolig stund. Jag tar
 nu ofta fram och med stort nöje
 ser på dem, och minns
 de äro, det är väl i så fall dem

(eller femte)
Tredje eller fjärde generation, som
må ska finnas till??

ett är rätt lustigt med helfigur och
rätt mycket "färg på kinderna
collorad". de flästa är mycket
mycket vackra!!

En viss älskvärdhet nämna, ett som
villkor mycket skundran, som en
liten tavla i miniatyr, Pastell. Tror jag
inramade. Rosafärgad prässad. Sammet
med en smal liten och prässad guldet.
Runt ovanför kring porträttet. — Man
kan lägga till som en litet så det blir
som en bok. emellan två ställ.

Det är dampträtt, och dammen i fråga
är klädd i vit spettsmössa med blått
band, som många med på ryggen sidan som
klädd i vit spettskrag.

ACC. N:R.

M. 7973: 42a.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

Fotografiet är fr. gärdsplansen på
Schudingsväg.

42/

ACC. N:R. M. 7973: 42.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sänder ett litet Kort, hur det kunde
vara intill 1900 talet då bara en liten
del af undersånderna (Torparna) kom
fram till "Herrgårdens" Schiedingssnäs
då Torparna skulle slås "Torrens"
så kallades. Då skulle alla som en
stor del af folket fram. med Krins-
uppströke alltså, och de togode alla i
bå, männen, med kiser på axlar o
"Hjälpena" med räfsan i handen
tätta med sat i sinne i glatt humör
och då drade de gränsstöb roligt. Det
bjöds på Kaffet med gott klapp och
mycket extra godsaker. min förbror
döbronde Fridriksonsoni, samt förbror
Fridriksonsoni som Daniel Stenlund
Villemberg. Voro alltid och såg till att allt
gick väl och tryggt ordnat för alla. —

De så kallade Turskamoder bestod af
 ett ymnigt gräs, mellan Öjupa
 orbrunner, som på sina ställen
 var nästan bottensösa. och där
 de då gick och slog och räpade
 till Rund någon rakt flumma
 ned i dessa brunner. I flum lades
 lite gräs över för att "lura" någon
 i men eget nog var det alltså
 med stort skämt^{och} plättighet som
 de hjälptes upp och det var nästan
 traditionellt att var och en skulle
 i en orbrunn. Det var väl mest det
 att det rådde stor förnäjsamhet
 och löströende, var stort från både
 husbonde och tjänare. Alltså
 kunde också ett gällt och
 förnäjsamt sinne råda och det

klaf pæri och färdigt och gånghet
 skimmer över den långa
 arbetsdagen, vinst var arbetsdagen
 lång, från "föreläsning" till föreläs-
 ning, men det var ej så mycket
 jätt och oro, det kunde vara
 stund stund när alla en stund
 lemnade till en rapa, och seits
 samman i en stor ring, sittande
 på gräset, och berättade händelser,
 och upplevelser, så man glömde att
 det var dalar, ibland sjöns och
 små glada visor, med dragspelslåtter
 och ej så långa tog den bästa en riktig
 "slängpolska" med den yngsta
 sängen tyckte de bara trötter.
 ja man måste se och visa glada
 ansikten åt varandra, när

* en liten strålande sprucer "Sutti"
ögonvran.

nu är Turssamoder - gynniga, Sidsparat
och nu går de gamle ej der med rappa
och icke nu. Hvi deras barn och
barnens släktingar och Traktörerna
allt är nu uppodlat och ger stora
skördar, och ^{de yngre} fyller nu lätt, en gång
hög hem. medan de "gamla" gått i
tack March i träskeor hem -
och många ungdommar just på den tiden
borst kunnande tro och kärlek
och i sina faders spår, med
traditioner och generationer knutna
till den gamla ärorika och
vackra gården bildat sig hem
att intill våra dagar!

Skall sedan tekna upp till minnas
och sedan, som var och en af de gamla
hade och tändes av dem!
någon gamla! Hovsträket sedan
företaget, och länge bort, bort

November i år fygornas och Tomte-
tid. Det har berättats, att det var
en man, som gick års gången
vid Dammås Pyrkas.
Han hade sig ursides två Olofs
före julstora, för att inte höra
någon slaga, Pyrkas eller
annat likt.
Således förberedd, gick han
på julnatten tre gånger runt
omkring Pyrkas och häste
i myskelålet, eller han påstod =

L. U. F. 31

47
ACC. N.R. M. 7973:47

Sedan. att han träffat någon
som avtvingat honom det
löftet att aldrig nämna,
vad han såg eller sett genom
nyckelhålet den natten.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

48/

ACC. N.R. M. 7973:48.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Et litet utdrag ur Kontraktskräst
fr. S. Hagströms Föreläsningar. Tillägg till
(någon blad hembyggelslära)

Urtidshistoria — för det
är visst att sådana tillhör denna
ort i långt rikare grad än man
beaktat! I följd af många
indigier, är nägot sannolikt
att i Torsringe varit hundra
skäpplatser för den del af
"vredrigo" Herrensagan
som handlar om "Migstors"
Hjälmar och Skönberg
— en saga som tillhör den
nordiska poesis yppersta elst
(Schück)

49

3. Torskinge storbrevka stor!

Väck upp och kom vid Herkans ljud
Lofver ut i templet nära,
Hör Mägestätets stora ljud,
med andakt hör hans lära.
Säskall ditt hjärta känna fö
Stor sällhet är att syna Herren
Och i så mörkets stigar fjärran
Så ljusets rätta vägar gå.

Torskinge lillbrevka.

Allt det Ande harer,
Lofver Herren. Halleluja.
Guds Allena ära.

50

ACC. N:R. M. 7973:50.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Sii Cedén

Härad: Kista

Adress: Växmo

Socken: Torskinge

Berättat av:

Uppteckningsår: 1881

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Den lilla kyrkan som stigar sig
mellan Torskinge - och Torskinge
(jättar den just härmed))
tycker den är sig ganska lik som
för 50 år sedan, mycket är att
berätta, om viktiga bröllops, ståt
små barn som burits den lilla
kyrkan, till det vackra brilla klän
garna templet för att döpas -
brud och brudgum togat med
färd fram den smala lilla gången
till altareringen. Minnen
som bekräftas: 12 Mars
som tyckt jätt gången fram ut.

Skriv endast på denna sida!

51

ACC. N:R. M. 7973:51.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

och fätti, dit prämnarna på
tapan. Så fättis först dit de
prämnarna, som göngs före
innan prästen gick på predikstolen
sedan medan prästen predikade
gick klubbarna gången tygt ^{från} och
fätti upp. De övriga prämnarna.
i mycket tycker jag att man
frågar sig. När tiden står stilla
jag tycker de bästa grindar
stod kvar på sina platser som
"stretar" fanns på en del grindar
och tätt tätt emellan kvarje.
och som för låga små stugor, som nu
byggd riktiga villor, det enda
jag tykte förändrats, fast många
många små böta stugor af de gamla
låg kvar, det är liksom vilg över-

59

ACC. N:R. M. 7973: 52.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland Upptecknat av: Siri Selander-Lundberg
 Härad: Pästbo Adress: Varnamo
 Socken: Torskinge Berättat av:
 Uppteckningsår: 1941 Född år _____ i _____

Mänskorna där i min Bara —
 husbygget och råder fina och lugn
 över de gamla gårdarna, och mycket
 har jag ^{ett} tecknat upp af mina minnen
 fr. de gamle gårdarna och folket —

Var gerna snett Komma med
 flera minnestekningar, och ber om
 att få lite mera upptecknings-
 papper. Har endast några blad
 kvar och jag får förut.
 med hjärtliga hälsningar.
Siri Selander